

Pasakos
apie
TRAKTORIŲ
Dalia Dilytė

Sofoklis

Dalia Dilytė

Pasakos
apie
TRAKTORIŲ

Knygos dailininkė
Agnė Nananai

Sofoklis,
2015

*Skiriu dideliam
traktorių gerbėjui
anūkeliui Tomukui,
kurio prašoma šias
pasakas pasekiau*

TURINYS

<i>Pasaka apie Naktižiedės sodybą</i>	7
<i>Pasaka apie malūną</i>	12
<i>Pasaka apie plytas</i>	18
<i>Pasaka apie Nenorių kraštą</i>	22
<i>Pasaka apie arimą</i>	31
<i>Pasaka apie šienapjūtę</i>	36
<i>Pasaka apie gyvulių girdymą</i>	42
<i>Pasaka apie rugiapjūtę</i>	46
<i>Pasaka apie šiukšliavežę</i>	52
<i>Pasaka apie išvirtusį medį</i>	57
<i>Pasaka apie sniegą</i>	62
<i>Pasaka apie kiškio taukus</i>	66

Pasaka apie Naktižiedės sodybą

Daugelis tikriausiai pažįstate Tomą ar bent jau esate jį matę sėdintį traktoriaus kabinoje. Tomas supranta, kaip veikia įvairūs prietaisai, moka juos sunarstyti, sustatyti iš dalių ir sugeba pataisyti bet kokią sugedusį daiktą, tačiau mieliausia jam vairuoti traktorių. Kadangi žodis „traktorius“ yra kilęs iš lotynų kalbos ir reiškia traukiančią mašiną, tai Tomas savo traktoriui davė Trauklio vardą. Jiedu tapo gerais draugais. Idant turėtų kur susidėti krovinius, Tomas su Traukliu atvažiavo į miestą pirkti priekabos, tokios didelės dėžės ant ratų. Jie išsirinko raudoną priekabą, vardu Kabė. Po to Tomas pasakė:

– Trauksime namo. Mes gyvename už miesto. Savo sodybą pavadiname Naktižiede, nes kiemo pievelėje auga daug šių neryškių, paprastų gėlyčių.

○ Trauklys pridėjo:

– Iš tiesų tai naktižiedės labai gražios, reikia tik įsiziūrėti. Man labai patinka jų burbuliukai, laikantys mažyčius baltus žiedlapius.

Kai pasibaigė miestas su daugybe namų, žmonių, mašinų ir prasidėjo laukai, miškai, pievos, jie iš pagrindinio vieškelio pasuko į šalutinį ir, truputį juo pariedėję, pasiekė kelią, atsišakojantį į Naktižiedę. Netrukus Kabė pamatė keletą aukštų medžių saugomų trobesių. Kieme Trauklys puolė rodyti:

– Čia – Tomo troba, ten, už sodo, – gyvulių namai, jie vadinami tvartais, o šioje didžiulėje pašiūrėje, arba garaže, gyvename mes, mašinos, tu čia irgi patogiai įsitaisysi.

Tuo metu aplink juos pradėjo dūgžti vapsva.

– Oi, kas čia zyzia? Gali įkąsti, bijau, – susijaudino Kabė.

– Tai vapsva, nereikia jos bijoti, – ramino ją Tomas. – Ji niekad nepuola, gelia tik tada, kai ją suspaudi, taip ji ginasi. Štai, matai, ji paropinėjo ant mano rankos ir nuskrido.

– Oi, kažkas apniko mano ratus, – vėl sunerimo Kabė.

– Čia skruzdėlės, jos irgi nepavojingos, jei neardai jų namų ar neužkerti kelio, – aiškino Trauklys. – Naktižiedė – nepaprasta, stebuklinga vieta. Čia niekas niekam nedaro bloga, todėl nieko nereikia bijoti. Štai šalimais dunkso giria. Tai labai didelis miškas, per tris dienas nepervažiuotumei nuo vieno galo ligi kito. Vienoje girios laukymėje įsikūręs Šilinių kaimas. Su jame gyvenančiais žvėrimis, paukščiais, vabalais ir ropliais mes gražiai draugaujame. Visi suprantame, kad esame vieno ir to paties pasaulio dalys, stengiamės padėti vieni kitiems, neskriausti vieni kitų, o jei atsiranda koks kenkėjas, tokio beregint atsikratome. Papasakosiu vieną Šilinių atsitikimą. Kiškis Greičius turėjo gražų laikrodį, kabantį ant sienos ir smagiai tiksintį: tik-tak, tik-tak, tik-tak. Tačiau vieną rytą atsibudęs Greičius neišgirdo tiksėjimo, laikrodis tylėjo. Jis atnešė laikrodį Tomui, tas išardė ir pamatė, kad visi ratukai nugrauzti. Kitą dieną sugadintą savo laikrodį taisyti atnešė barsukas Dryžius, o trečią dieną paukštis kėkštas, vardu Gražiaplunksnis, išgirdęs kažką krebždant ir priėjęs pažiūrėti, sugavo į laikrodį įlindusią nepažįstamą pelę. Ji negyveno kaime, matyt, buvo iš kažkur kitur atsibasčiusi. Pelė karštai pažadėjo nebe-

gadinti laikrodžių, tačiau netrukus nugraužė laumžirgio Švytenio laikrodžio ratukus. Tada Tomas kiekvienam šiliniškiui padarė po tokį prietaisą, kuris įjungtas pradeda skleisti spindulius, gąsdinančius ir baidančius peles. Jie nematomi, bet pelės juos jaučia ir bijo. Toji nedorėlė kaipmat išnešė kudašius iš Šilinių.

– Ką ji išnešė? Ar ką pavogė? – nesuprato Kabė.

– Ne, nieko nepavogė. Kudašius yra plaukų kuokštas viršugalvyje, kuodas. „Neša kudašius“ sakoma apie sprunkantį padarą.

– Apskritai Naktižiedėje ramu gyventi, – užbaigė Tomas, – ramu ne todėl, kad tylu ar kad vėjas nepučia, bet todėl, kad gera, nes viešpatauja darna ir taika tarp visų čia esančių padarų: tarp medžių, žolės, akmenų, paukščių, žmonių, gyvulių, vabzdžių, žvėrių, daiktų.

Už miesto, sodyboje, kuri vadinama Naktižiede, gyvena Tomas – didelis traktorių gerbėjas. Labiausiai jis mėgsta vairuoti savo traktorių Trauklį. Jiedu turi daug šaunių draugų – gyvulėlių, žvėrelių ir mašinų. Visi kartu dirba daugybę darbų ir patiria nuotykių – padeda statyti malūną, sužino, kaip gaminamos plytos, aria laukus ir pjauna šieną, prisimena, kaip senovėje buvo kertami rugiai.

www.sofoklis.lt

9 786094 441431